

Literatura

- Bad'ura, J. 1919: *Lipenský okres*. Vlastivěda moravská. II., Místopis Moravy. Brno: Musejní spolek.
- Pavelčík, J. 1981: Slovánská osada u Oseku nad Bečvou (okr. Přerov). *Přehled výzkumů* 1979, 41.

Summary

A collection of pottery from the Middle to the Late Hillfort Period and High Middle Ages (Fig. 70, 71) was obtained in 2020–2021 during surface surveys in Osek nad Bečvou (Přerov District).

Kateřina Dlouhá, Zdeněk Schenk

Ostrov u Macochy (okr. Blansko)

„Pastoušky“, parc. č. 1752/1.

Novověk. Nespecifikované technologické zařízení. Plošný odkryv. Záchraný výzkum. Uložení nálezu: Muzeum Blanenska, p. o., inv. č. S 11051, S 11052.

Lokalizace: WGS-84: 49.3857031N, 16.7706603E; 49.3856911N, 16.7707256E

Při úpravě terénu pro stavbu Dětské léčebny se speleoterapií, jejímž realizátorem byla firma VCES a. s., byly v roce 2021 zjištěny blíže nedatovatelné mělce zahluobené objekty, které se svou tmavou výplní odlišovaly od světlého jílovitého podloží. Objekty byly zjištěny na severoseverovýchodním okraji zastavěné plochy na parcele č. 1752/1 pod příjezdovou komunikací. V těchto místech byl terén snížen pouze mělce (0,6–0,8 m) pod recentní úroveň, zatímco většina plochy byla odbagrována do hloubky více než 2 m. Díky tomu se podařilo objekty zachytit a zdokumentovat. Jednalo se o trojici velmi nepravidelných objektů. Největší objekt 501 (obr. 72) měl rozměry cca 2,8 × 2,5 m a jeho hloubka se pohybovala v rozmezí 0,4–0,56 m. V jeho středu se nacházela větší mazanícová čočka zřetelně oddělená od výplně objektu po celém obvodu tenkou černou uhlíkatou vrstvičkou. Výplň této čočky tvořila sytě oranžová drobná mazanice v kombinaci s uhlíkatými vrstvičkami. Čočka měla nepravidelný oválný tvar o rozměrech 0,4 × 0,7 m a dosahovala hloubky 0,18 m. Mohlo se jednat o blíže neurčené pyrotechnologické zařízení sekundárně zapuštěné do výplně objektu 501. Z objektu se nepodařilo získat žádný nálezu. Druhý, menší, nepravidelně kruhový objekt 502 o průměru 0,8 m a hloubce 0,2 m se nacházel částečně na hraně plochy, která byla odbagrována. Z jeho tmavé výplně nepochází žádný nálezu. Hned vedle něj se nacházel nepravidelný a ostře neohraničený objekt 503 o rozměrech cca 2 × 0,8 m a hloubce 0,1–0,25 m. Objekt se nacházel rovněž na okraji odbagrované plochy, takže nebyl prozkoumán celý. V jeho výplni rovněž nebyly zjištěny žádné nálezu. Datace objektů, včetně určení jejich funkce zůstává otevřená. Vzhledem k absenci stabilního pravěkého osídlení v oblasti Moravského krasu mimo jeskynní lokality bych se přikláněl spíše k dataci do novověku, případně středověku.

Literatura

Neuvedeno.

Summary

Unspecified and undated subsurface features (Fig. 72), perhaps from the modern age, were detected during the construction of the children's hospital in Ostrov u Macochy – 'Pastoušky' field (Blansko District) in 2021.

Marek Novák

Obr. 72. Ostrov u Macochy. Vykopaný objekt 501 s ponechanou mazanícovou čočkou uprostřed. Foto M. Novák.

Fig. 72. Ostrov u Macochy. Excavated feature 501 filled with daub in the middle. Photo by M. Novák.

Polešovice (okr. Uherské Hradiště)

„Na Draháč“.

Mladohradištní období (RS4). Pohřebiště. Plošný odkryv. Záchraný výzkum. Uložení nálezu: Moravské zemské muzeum.

Lokalizace: WGS-84: 49.0272406N, 17.3590500E

V rámci budování dálnice D55, úsek 5508, v trase stavebního objektu SO 123 (sjezd z mimoúrovňové křižovatky Nedakonice a napojení na stávající komunikaci) na rozhraní katastrálních území Nedakonice a Polešovice, bylo kromě špatně datovatelných sídlištních objektů prozkoumáno také poměrně rozsáhlé pohřebiště z raného středověku, situované na jihovýchodním svahu v okolí kóty Drahy (obr. 73). Z nově objeveného pohřebiště bylo prozkoumáno přes 40 hrobů (obr. 74). Některé hroby byly uloženy velice mělce a byly v minulosti narušeny erozní činností. Totální devastaci pak pro některé z nich (např. mělce založené hroby dětí) znamenala hluboká orba. Další hroby jsou narušeny inženýrskými sítěmi. Místem pohřebiště prochází trasa plynovodu a telefonního kabelu – tato předchozí stavební činnost však nebyla řádně hlášena a existence pohřebiště tak unikala pozornosti až do roku 2021. Naopak hroby starších, dospělých jedinců dosahovaly takové hloubky, že se skelety zachovaly bez poškození. Stav kosterních pozůstatků však nebyl uspokojivý, podložní podmínky působily na kosti velice agresivně, a tato skutečnost výrazně zhoršovala možnosti preciznější preparace. Zemřelí byli pohřbeni v natažené poloze na zádech v poměrně rozměrných hrobových jámách tvaru obdélníku se zaoblenými rohy (v některých případech se podařilo identifikovat negativy organických schránek – rakví). Hroby jsou orientovány přibližně v západovýchodním směru, přičemž bylo pozorováno, že muži jsou orientováni hlavou k východu, zatímco ženy k západu. Z dosavadního stavu výzkumu je možné vysledovat, že pohřebiště tvoří řadu orientovanou přibližně ve směru V–Z a některé z hrobů tvoří semknuté skupiny. Jiné hroby jsou pak umístěny soliterně ve větší vzdálenosti od centra pohřebiště (např. dětské hroby). Celkový rozsah pohřebiště není znám, jelikož pokračuje mimo skrytou plochu.

Mezi nálezu se objevují předměty typické pro povelkomoravské období. Ženské hroby obsahují vlasové ozdoby (stříbrné